

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Педагогічної ради
КЗ ХФВКМ ХОР

від « 28 » серпня 2025 року № 1

Голова Педагогічної ради

Любов МОРОЗКО

Введено в дію

наказом директора КЗ ХФВКМ ХОР

від « 27 » жовтня 2025 року № 85/1

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИХОВНОЇ РОБОТИ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
«ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ВИЩИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

м. Харків

2025

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію виховної роботи у Комунальному закладі «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради (далі –Положення) визначає планування, організацію, проведення і контроль виховної роботи.

1.2.Положення розроблено відповідно до вимог Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», чинних постанов Кабінету Міністрів України, указів Президента України; наказів Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України, інших нормативно-правових актів, які стосуються планування, організації та проведення виховного процесу.

1.3.Виховний процес у Харківському фаховому вищому коледжі мистецтв (далі – Коледж) є невід'ємною складовою освітнього процесу та ґрунтується на загальнолюдських і культурних цінностях українського народу, цінностях вільного демократичного суспільства, принципах верховенства права, дотримання прав і свобод людини і громадянина та спрямований на формування:

відповідальних та чесних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;

поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина;

нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якою ознакою;

патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, поваги та дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу;

усвідомлення потреби дотримання Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення, проявів корупції та порушень академічної доброчесності;

громадянської культури та культури демократії;

культури навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;

прагнення до утвердження довіри, взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

почуттів доброти, милосердя, толерантності, турботи, справедливості, шанобливого ставлення до сім'ї, відповідальності за свої дії;

культури свободи та самодисципліни, відповідальності за своє життя, сміливості та реалізації творчого потенціалу як невід'ємних складників становлення особистості.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

У даному Положенні, наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

- 1) *академічна доброчесність* – сукупність етичних принципів та визначених законом про освіту, Законом України про фахову передвищу освіту та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання або творчих досягнень;
- 2) *безпечне освітнє середовище* – сукупність умов у закладу освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної майнової або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпеки харчових продуктів або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації, в тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин;
- 3) *булінг(цькування)* – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого;
- 4) *здобувачі освіти* – студенти, учні, слухачі та інші особи, які здобувають освіту будь-яким видом та формою здобуття освіти;

- 5) *компетентність* – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;
- 6) *освітній процес* – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей;
- 7) *педагогічна діяльність* – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного працівника або самозайнятої особи у формальній або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських або професійних компетентностей;
- 8) *студентоорієнтоване навчання* – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає:
- заохочення здобувачів фахової передвищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;
 - створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів фахової передвищої освіти, включаючи надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;
 - побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства здобувачів освіти та адміністрації, педагогічних та інших працівників закладу освіти.

Інші терміни вживаються в цьому Положенні у значеннях, наведених у законах України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту».

3.НОРМАТИВНА БАЗА

У своїй роботі Коледж керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Постановами уряду України, Положеннями Загальної декларації прав людини, Концепцією національно-патріотичного виховання в системі освіти України, Національною програмою правової освіти населення, іншими Законами України, відповідними указами Президента України; наказами Міністерства освіти і науки України; Міністерства культури та інформаційної політики України; наказами Міністерства охорони здоров'я України; Статутом Коледжу; Правилами внутрішнього розпорядку для студентів Харківського фахового вищого коледжу мистецтв; Положенням про студентське самоврядування у Харківському фаховому вищому коледжі мистецтв.

4. ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС

4.1. Мета виховного процесу

Метою виховного процесу є формування морально-духовної життєво компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал.

4.2. Завдання виховної роботи та шляхи реалізації

Мета виховання конкретизується через систему виховних завдань:

- організація та координація виховного процесу;
- формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації шляхом проведення заходів, спрямованих на реалізацію національно-патріотичного виховання в Коледжі;
- створення умов для популяризації кращих здобутків національної мистецької, культурної і духовної спадщини, героїчного минулого і сучасного українського народу, розвиток мовленнєвої культури;
- створення безпечного освітнього середовища шляхом підвищення загального рівня правової свідомості молоді, правової культури, рівня обізнаності з проблем порушення прав людини, прищеплення моделей безпечної поведінки;
- популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді;
- залучення батьківської громадськості до профілактики насильства, булінгу, формування ненасильницької моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом у студентському середовищі;
- виховання майбутніх фахівців авторитетними, високоосвіченими, носіями високої громадянської, правової, інтелектуальної, мовленнєвої, екологічної, естетичної, фізичної та валеологічної культури, культури демократії, культури здорового способу життя;
- створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, формування лідерських якостей особистості;
- формування у студентської молоді ціннісних життєвих навичок;
- створення умов для особистісного зростання, творчого розвитку кожної особистості (створення ситуацій успіху та підтримки) через залучення здобувачів освіти до різних видів діяльності (пошуково-дослідницької/творчої, культурно-просвітницької, громадської, у т. ч. волонтерської, соціальної);

- заохочення молоді до благодійних соціальних, інтелектуальних та творчих ініціатив і проєктів шляхом співпраці з органами студентського самоврядування;
- створення організаційно-педагогічних умов для соціальної адаптації здобувачів освіти першого курсу до навчання в Коледжі;
- проведення соціально-педагогічної діяльності зі здобувачами освіти, що відносяться до пільгових категорій;
- контроль роботи студентського гуртожитку, організація поселення у студентський гуртожиток, методична допомога органам студентського самоврядування та самообслуговування у гуртожитку;
- вивчення потреб, інтересів студентства шляхом проведення соціологічних досліджень;
- створення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних і власних інтересів;
- формування толерантності та культури міжособистісних стосунків;
- запобігання вживання студентською молоддю наркотичних і психотропних речовин засобами превентивного виховання; налагодження співпраці з підрозділами ювенальної превенції Національної поліції України, службами у справах дітей, соціальними службами для сім'ї, дітей та молоді тощо;
- формування поваги до своєї alma mater через дотримання і розвиток кращих традицій Коледжу;
- створення позитивного іміджу Коледжу шляхом презентації громадської, соціальної, національно-патріотичної, творчої роботи Коледжу;
- внесення пропозицій щодо заохочення студентів і викладачів, які беруть активну участь у громадсько-суспільній та творчій діяльності, а також притягнення студентів до академічної відповідальності, які не дотримуються Правил внутрішнього розпорядку;
- розміщення інформації щодо виховного процесу на веб сайті Коледжу, в інших інформаційних ресурсах.

4.3. Принципи виховної діяльності

Принципами виховної діяльності є:

- людиноцентризм;
- верховенство права;
- гуманізм;
- демократизм;
- нерозривний зв'язок із національною історією, культурою, національними традиціями;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- культуровідповідність;
- науковість;
- цілісність і наступність;
- системність;
- природовідповідність;
- превентивність;
- академічна доброчесність;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- нетерпимість до проявів корупції та хабарництва;

4.4. Зміст виховання

Зміст виховання – це науково обґрунтована система суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), загальнокультурних (чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) і громадянських (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм,

шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність) цінностей та відповідна сукупність соціально значущих якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, інших людей, праці, природи, мистецтва, самої себе.

4.5. Основні напрями виховної роботи

Реалізація виховної роботи в Коледжі здійснюється в наступних пріоритетних напрямках виховання:

- національно-патріотичне виховання (громадянсько-патріотичне, духовно-моральне, військово-патріотичне виховання є основними складовими національно-патріотичного виховання);
- громадянсько-правове виховання (превентивне виховання, формування здорового способу життя, створення безпечного освітнього середовища як складові громадянсько-правового виховання);
- родинне виховання (сімейне виховання як складова родинного виховання);
- естетичне виховання;
- екологічне виховання;
- трудове виховання;
- робота з обдарованою молоддю.

4. 6. Методи і форми виховної роботи

Виховний процес у Коледжі здійснюється за такими формами: диспут, брифінг, відверта розмова, тренінгова програма, конкурс, збори, ділова зустріч, моделювання розвивально-виховних ситуацій, проєкт, благодійна акція, телефон довіри, урок мужності, екскурсія, презентація, вечір (поезії, пам'яті та інші), засідання у форматі круглого столу, фоторепортаж, презентація, творчий портрет, мистецький захід, презентація творчих робіт, вікторина, випуск фотоколажів, буктрейлерів, творча майстерня, лекція, консультація (юридична, психологічна, медична тощо) та інше.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Виховна робота в Коледжі є цілісним процесом розвитку особистості, в якому реалізуються потреби молоді і держави в національно-патріотичному, інтелектуально-духовному, громадянсько-правовому, моральному, екологічному, естетичному, трудовому вихованні молоді.

Забезпечується формування професійної спрямованості, активності в саморозвитку, креативності, громадянськості, широкого культурного кругозору.

5.2. Виховання реалізується у процесі організації:

- освітньої діяльності;
- поза аудиторної діяльності;
- роботи органів студентського самоврядування;
- взаємодії з батьками, громадськими організаціями, державними установами.

5.3. Організаційними формами виховної роботи є: індивідуальна, групова, масова робота.

5.4. Виховна робота здійснюється на рівні Коледжу, на рівні відділення, на рівні циклової комісії, навчальної групи, органів студентського самоврядування. Виховна діяльність регламентується Положеннями, затвердженими в установленому порядку та даним Положенням.

5.5. Учасниками освітнього процесу є: педагогічні працівники, здобувачі освіти, працівники структурних підрозділів Коледжу (посади, визначені штатним розписом). Права та обов'язки учасників виховного процесу визначені відповідними посадовими інструкціями та нормативними документами.

5.6. Мовою освітнього і виховного процесу в Коледжі є державна мова.

6. УПРАВЛІННЯ ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ

6.1 Загальне управління виховним процесом у Коледжі здійснює директор через педагогічну раду, постійно діючі робочі органи – адміністративну раду, методичну раду, наради різних рівнів, спілкування зі студентами.

6.2 Заступник директора з організаційно-виховної роботи приймає та виконує управлінські рішення, реалізує прогностуючу та контролюючу функції, є організатором та координатором виховної роботи в Коледжі.

6.3 Організацію та керівництво виховною роботою на рівні навчальної групи забезпечує керівник навчальної групи.

6.4 Планування виховної роботи є одним з етапів управління виховним процесом у Коледжі.

6.4.1. План виховної роботи розробляється заступником директора з організаційно-виховної роботи відповідно до вимог діючого законодавства, у період в один навчальний рік та вказує змістовні орієнтири виховної діяльності, що визначають її порядок, обсяг, часові межі. План виховної роботи є складовою річного плану роботи Коледжу. На його основі розробляються плани виховної та організаційної роботи Коледжу на місяць.

6.4.2 Календарний план виховної роботи дозволяє прогнозувати, координувати, організовувати та контролювати виховну діяльність у місячний термін.

6.4.3 План виховної роботи керівника навчальної групи враховує:

- залучення здобувачів освіти до різних форм діяльності, а саме: пізнавальної, оздоровчої, трудової, художньо-естетичної, ігрової, культурної, превентивної, екологічної;
- індивідуальну роботу зі здобувачами освіти;
- роботу з батьківською громадою;
- роботу зі студентами, які мешкають у гуртожитку;
- співпрацю з органами студентського самоврядування.

Розглянуто і схвалено
Педагогічною радою